

PHÁP LUẬT VÀ CÁC DỰ ÁN PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG

Trần Kiên, PhD.

Viện Nghiên cứu Phát triển Xã hội
Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội
trankien@vnu.edu.vn

IT'S
ALWAYS
EASIER
SAID THAN
DONE

Ai làm? Làm với ai?

Tiền ở đâu?

Tiêu ra sao? Cho ai? Hoạt động gì?

Có gì sai sót xảy ra thì sao?

Mệt muốn nghỉ?

TỪ GÓC NHÌN CỦA PHÁP LUẬT

1. Chủ thể - Chịu trách nhiệm
2. Quyền, nghĩa vụ - Hoạt động
3. Chế tài – Vi phạm

CHỦ THỂ

- ▣ Thực thể được pháp luật thừa nhận có khả năng hưởng quyền và gánh chịu nghĩa vụ nhân danh chính bản thân mình

Thực thể thì nhiều, chủ thể thì chỉ có hai.

- ▣ Cá nhân vs Pháp nhân

CHỦ THỂ - CÁ NHÂN

- **Cá nhân** => Trực tiếp hưởng quyền và nghĩa vụ đối với hoạt động/hành vi mình thực hiện
 - Một mình
 - Một nhóm
 - Tổ hợp tác
 - Hộ gia đình/Hộ kinh doanh cá thể
 - Doanh nghiệp tư nhân
 - Các tổ chức không có tư cách pháp nhân khác: Trung tâm; Viện; Câu lạc bộ; Đoàn thanh niên; Hội sinh viên cơ sở

CHỦ THỂ - PHÁP NHÂN

Cá nhân/pháp nhân => **pháp nhân** => hưởng quyền và gánh chịu nghĩa vụ

CHỦ THỂ - PHÁP NHÂN

a) Các cơ quan của Đảng, Quốc hội, các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung Ương.

b) Các tổ chức thuộc các cơ quan Trung Ương của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Nông dân Việt Nam, Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Hội Luật gia Việt Nam.

c) Các tổ chức thuộc các hội hoặc Liên hiệp hội được thành lập theo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ (Liên hiệp các tổ chức hữu nghị Việt Nam, Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật Việt Nam, Liên hiệp các hội văn hóa nghệ thuật Việt Nam, Liên minh hợp tác xã Việt Nam, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam).

đ) Các tổ chức kinh tế sản xuất và cung ứng sản phẩm, dịch vụ công ích được quy định tại Nghị định số [31/2005/NĐ-CP](#), ngày 11 tháng 3 năm 2005 của Chính phủ về việc sản xuất, cung ứng sản phẩm, dịch vụ công ích (chỉ được tiếp nhận khoản viện trợ PCPNN có mục tiêu, nội dung phù hợp sản phẩm, dịch vụ công ích mà tổ chức sản xuất, cung ứng).

E) Doanh nghiệp xã hội được thành lập theo Luật doanh nghiệp 2014.

CHỦ THỂ - PHÁP NHÂN

d) Các tổ chức, bao gồm:

- Các hội, hiệp hội được thành lập theo quy định của Nghị định số [88/2003/NĐ-CP](#) ngày 30 tháng 7 năm 2003 của Chính phủ về tổ chức, hoạt động và quản lý Hội;

- Các tổ chức Việt Nam hoạt động khoa học và công nghệ trong các lĩnh vực khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và nhân văn, khoa học kỹ thuật và công nghệ được thành lập theo quy định của Luật Khoa học và Công nghệ;

- Các tổ chức Việt Nam được thành lập theo quy định của Nghị định số [53/2006/NĐ-CP](#) ngày 25 tháng 5 năm 2006 của Chính phủ về chính sách khuyến khích phát triển các cơ sở cung ứng dịch vụ ngoài công lập;

- Các cơ sở bảo trợ xã hội do tổ chức trong nước thành lập theo quy định tại Nghị định số [68/2008/NĐ-CP](#) ngày 30 tháng 5 năm 2008 của Chính phủ quy định điều kiện, thủ tục thành lập, tổ chức, hoạt động và giải thể cơ sở bảo trợ xã hội;

- Các tổ chức được thành lập theo Nghị định số [77/2008/NĐ-CP](#) ngày 16 tháng 7 năm 2008 của Chính phủ về tư vấn pháp luật;

- Các tổ chức được thành lập theo Nghị định số [93/2019/NĐ-CP](#) ngày 25 tháng 11 năm 2019 của Chính phủ về tổ chức, hoạt động của quỹ xã hội, quỹ từ thiện;

- Các tổ chức phi lợi nhuận khác.

Đối với các tổ chức khác, việc tiếp nhận viện trợ sẽ được trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

- ❑ Các chủ thể được quyền thực hiện các hoạt động xã hội gì?
- ❑ Về nguyên tắc: cá nhân và pháp nhân được quyền làm tất cả những gì pháp luật không cấm (Hiến pháp 2013, Điều 14, Khoản 2; BLDS 2015, Điều 86, Khoản 1) – Năng lực pháp luật chung.
- ❑ Trên thực tế các chủ thể thường chỉ được làm những gì pháp luật cho phép: Ghi trong Điều lệ; Quyết định thành lập; hoặc theo Văn bản quy phạm pháp luật điều chỉnh chủ thể đó.

HOẠT ĐỘNG – QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ

Dành riêng cho các doanh nghiệp thành lập và hoạt động theo Luật doanh nghiệp 2014.

- ▣ Ngành, nghề cấm đầu tư, kinh doanh: Luật đầu tư 2014 sửa đổi, bổ sung, Điều 6.
- ▣ Ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện: Luật đầu tư 2014 sửa đổi, bổ sung, Điều 7. Phụ lục 4 – 243 ngành, nghề.
- ▣ Ngành, nghề tự do kinh doanh: tất cả những ngành, nghề không liệt kê trong hai danh sách trên

HOẠT
ĐỘNG –
QUYỀN VÀ
NGHĨA VỤ

HOẠT ĐỘNG – TIỀN ĐÂU?

Nguồn gốc trong nước: tặng cho; cho vay; trao đổi; góp vốn; cho mượn; thuê.

Tiếp nhận và sử dụng tiền ảo. Bộ luật Dân sự 2015

Tiếp nhận và sử dụng phức tạp. Nghị định

93/2009/NĐ-CP ban hành quy chế quản lý và sử dụng viện trợ phi chính phủ nước ngoài

Phê duyệt, phê duyệt, phê duyệt.

Báo cáo, báo cáo, báo cáo.

Kiểm toán, kiểm toán, kiểm toán.

Nguồn gốc nước ngoài: Viện trợ

HOẠT ĐỘNG – NHÂN SỰ

Người lao động, nhân viên, đối tác quốc tịch Việt Nam

Đơn giản. Bộ luật Lao động 2012 (sẽ là 2019); Bộ luật Dân sự 2015; Luật Khoa học và công nghệ 2013 etc

Người lao động, nhân viên, đối tác quốc tịch nước ngoài hoặc không có quốc tịch

Phức tạp. Giấy phép lao động; Thị thực; Thẻ tạm trú

Chú ý hoạt động có yếu tố nước ngoài hay không?

HOẠT
ĐỘNG –
KHÁC

CHẾ TÀI – VI PHẠM

Dân sự: Bộ luật Dân sự 2015

- Cá nhân – Pháp nhân

Hành chính: Luật xử lý vi phạm hành chính 2012

- Cá nhân (từ đủ 14 tuổi trở lên) – Tổ chức

Hình sự: Bộ luật Hình sự 2015 sửa đổi bổ sung 2017

- Cá nhân (từ đủ 14 tuổi trở lên) – pháp nhân thương mại

Kỷ luật: Bộ luật Lao động 2012 (sẽ bị thay thế bởi BLLĐ 2019)

- Người lao động từ đủ 15 tuổi trở lên

“WELL DONE IS BETTER THAN
WELL SAID.” —*BENJAMIN
FRANKLIN*

The society thanks you for
your contributions!

